

Essential Guide to CD-ROM/ed. by J.P. Roth; with contri-
butions by B. Gall, A. Mathur, D. Rogers. — Westport, CT:
London; Meckler, cop. 1986. — 189 p.

Bevezető a CD-ROM használatába

Az 1986-ban megjelent könyv a CD-ROM (Compact Disk Read-Only Memory) technológiát, annak alkalmazási lehetőségeit jól mutatja be, különös tekintettel a személyi számítógéppel együtt való alkalmazásra. A könyv bevezeti az olvasót a CD-ROM technológiába, ismerteti annak alapjait. Bemutatja, hogyan kell előkészíteni az adatokat a CD-ROM technikához. Ismerteti a CD-ROM meghajtókat és a kapcsolódó berendezéseket, a CD-ROM szoftvereket. Tájékoztatót ad az integrált CD-ROM információkezelő rendszerekről, ismerteti a CD-ROM és a személyi számítógép együttes használatát. Mivel új technikáról van szó, 6 függelékkel közöl a CD-ROM technikával kapcsolatos ismeretekről, a szabványokról, a használatos kifejezésekről. Közli a CD-ROM technológiával foglalkozó cégek, szervezetek listáját; részletes irodalomjegyzéket ad közre.

1984 óta, amikor a Library Corporation bejelentette az első CD-ROM alapú könyvtári információs rendszer létrehozását, számos személyi számítógépen alapuló rendszer született.

A CD-ROM-ot könyvtárakban gépesítési funkciókra, referenciaeszközként, valamint adatbázis terjesztésre és kiadásra használják. Az első funkcióba tartozik az automatikus könyvbeszerzés, a nyilvános katalógus készítése, a második retrospektív keresést szolgáló bibliográfiai, illetve szakirodalmi információs adatbázisok készítése. A harmadik alkalmazásnál a CD-ROM technikát microfiche-sel és online kereséssel egészítik ki.

A legelőször bevezetett CD-ROM információs rendszer a Bibliofile volt. Ez a bibliográfiai információs eszköz egyesítette a személyi számítógépet és a CD-ROM technológiát. A Bibliofile katalógust készíti és karbantartja a lokális MARC fájljokat, valamint a Library of Congress angol nyelvű katalógusát 1964 óta.

Az információs ipar szakemberei a CD-ROM technikától azt várják, hogy az online keresési szolgáltatások egy részét a "hivatásos" informatikai szakemberek, más szolgáltatásokat a felhasználók végezzék el.

Lényeges, hogy a felhasználók, akárcsak a rendszertervezők és az információs termék- és szolgáltatásfejlesztők a CD-ROM technikát ne elszigetelve vizsgálják, hanem más — például a WORM (write once, read many) technikával együtt. A CD-ROM tech-

nológia nem önmagában vett végcél. Az új szolgáltatásokkal meg lehet takarítani a felhasználóknak az új eszköz használatának megtanítását és nem kell új hardver-szoftver rendszerek vásárlásával vagy kölcsönzésével foglalkozni. A CD-ROM technológia első alkalmazói főleg olyan elektronikus kiadók, amelyeknek van géppel olvasható információjuk. A CD-ROM technika szerepe nagyon nagy mindenféle könyvtárban és információs központban.

A könyv megjelenésének idején a legfontosabb kérdés a szabványosítás megoldása volt. A megfelelő szoftver kidolgozása szintén döntő tényező. A természetes nyelv, a mesterséges intelligencia és a szakértői rendszerek meg fogják változtatni az információs keresőstratégiák és a másféle információszerezés természetét.

A CD-ROM technológia nem helyettesíti az olyan meglévő technológiákat, mint a mikrofilm, a mágnes- és papíralapú termékek, hanem ezek kiegészítője lesz.

MÉSZÁROS Piroska

CSAK 6%-KAL NŐTT AZ AMERIKAI SZAKKÖNYVEK ÁRA az 1988/89. költségvetési évben (átlag 33,6 dollárról 35,6 dollárra), szemben az előző évi 9%-os áremelkedéssel — állapítja meg a Blackwell cég, amely főként az USA felsőoktatási könyvtárait látja el. Az általa szállított nagy-britanniai kiadványok 13,6%-kal drágultak (átlag 42,2 dollárról 47,9-re), ami szintén szerényebb a tavalyi 16,8%-nál. (ABC News, 1989. szept.)